

GOLFEN OP DIK WATER

Eigenlijk was het een onmogelijke plek om een golfbaan neer te leggen, met een ondergrond die voor de helft uit water en de helft uit grond bestond. Maar de leden van Golfclub Van Rijckevorsel spelen al tien jaar heel tevreden op hun baan ten oosten van Rotterdam.

Voorzitter
Ad Verhoeff
en vice-
voorzitter
Paul
Hermans.

Van de grote steden in ons land, zit Rotterdam het ruimst in zijn golfbanen. Binnen de stadsgrenzen liggen de negen holes van 'Kralingen' en het mooie golfcentrum van John Scholte (Golf Centrum Rotterdam). Vlakbij heb je Broekpolder, De Hooge Bergsche, G & CC Capelle a/d IJssel en Golfclub Van Rijckevorsel. En dan mogen we niet Oude Maas in Rhoon vergeten, dat om de hoek ligt.

De jongste van dit gezelschap is golfclub Van Rijckevorsel, spelend op de golfaccommodatie Hitland, in Nieuwerkerk a/d IJssel: dit jaar vieren ze hun tienjarig bestaan.

De ellende die veel golfclubs in oprichting meemaken, is golfclub Van Rijckevorsel volledig bespaard gebleven. Tegenwerking bij verkrijging van de gronden, omwonenden die de plannen jarenlang proberen te torpederen, een gemeente die dwarsligt... Nee, vergeleken met andere golfclubs ging het met de ontstaansgeschiedenis van golfclub Van Rijckevorsel van een leien dakje.

Het waren namelijk de twee aanpalende gemeenten zelf, Capelle en Nieuwerkerk a/d IJssel, die met het initiatief kwamen. Beide gemeenten wilden het stuk grond behouden voor bebouwing of voor aanleg van een nieuw stuk metrolijn. Een golfbaan om de groenfunctie van het gebied te waarborgen, leek de beste optie. En zo kreeg het recreatieschap Hitland de opdracht er een openbare ont-

Foto: Koen Sijyk

wikkelen, met alle medewerking van de verschillende overheden.

Dat was begin jaren negentig. In november 1993 volgde de oprichting van de vereniging en twee jaar later lagen er negen holes te pronken, aangelegd door golfbaanarchitect Gerard Jol.

In de zomer van 2000 kwamen er negen holes bij, en afgelopen zomer, bij het tweede lustrum van de club ging de negen holes par-3 oefenbaan open.

En daarmee is een eind gekomen aan de uitbreidingsdrijvigheid van de golfaccommodatie Hitland, want de grond is op.

EXTREEM

‘Grond was sowieso schaars,’ aldus Gerard Jol. ‘Deze golfbaan is onder de meest extreme omstandigheden aangelegd. Het was allemaal dik water, ongeveer de helft grond en de helft water.’

Volgens Jol was het landschap eigenlijk ongeschikt om er ook maar iets mee te doen. Maar door veel grond van elders te halen, is het toch gelukt.

‘De greens hebben een ondergrond van piepschuim, want alleen zand zou veel te zwaar zijn geweest, dan zouden de greens gezonken zijn. Het was een dure oplossing, maar dat kon niet anders.’

Jol herinnert zich nog dat tijdens de aanleg de aannemer regelmatig kwam vragen of hij nog ergens grond vandaan kon halen.

Gerard Jol: ‘We moesten voldoende grond hebben om fairways te kunnen maken.’

Uiteindelijk is het goed gelukt. Wat de architect wel jammer vindt is dat van de onduleringen die hij bij de aanleg had aangebracht, weinig is overgebleven omdat ze zijn weggezakt.

Een ander discussiepunt is het aantal bunkers. De vereniging, maar ook Gerard Jol zelf, zou graag op een paar holes nog wat bunkers aanleggen, maar door de grondstructuur is dat een moeilijke zaak omdat er heel snel water inkomt. Vandaar dat het Recreatieschap hier heel terughoudend in is.

Toch is het geen baan die met regen sneller dicht is dan andere courses. Want hoewel aangelegd op ongeveer het laagste punt in Nederland (zo’n zes meter onder NAP) en met heel veel water, zijn de holes goed gedraineerd en heeft de baan een goede ontwateringstructuur.

De club is tevreden met de baan. Een typisch Hollandse polderbaan, zo omschrijft ook de voorzitter de course. Met koeien eromheen, veel water (op bijna elke hole) en heel veel watervogels. In de course zijn stukken natuurgebied verwerkt, die zijn afgebakend met *groene* paaltjes. Volgens de Course Rule op de scorekaarten is het ten strengste verboden deze beschermde milieugebieden te betreden. Bij de uitbreiding naar achttien holes is de routing van de baan veranderd, zodat oude en nieuwe holes nu gedeeltelijk door elkaar heenlopen. Wie de plattegrond bekijkt, ziet dat de architect wat kunst en vliegwerk heeft moeten uithalen om de holes rond een smalle rechthoek heen te leggen.

Gerard Jol: ‘Net als bij veel andere banen, was er ook hier een boer die niet wilde wijken. Dat betekent dat je je oorspronkelijke ontwerp moet aanpassen. Dat is jammer,

De greens hebben een ondergrond van piepschuim. Een zandlaag zou veel te zwaar zijn geweest, dan zouden de greens gezonken zijn.

want het wordt minder mooi, maar het is geen drama.’

LAAGDREMPELIG

Zowel de golfclub als de exploitant willen de golfsport zo toegankelijk mogelijk maken. Zo is de greenfee de laagste van alle banen in de regio. Voor de leden is dat niet altijd feest, want het betekent dat de baan altijd volledig bezet is.

De vereniging hanteert eenzelfde prijsbeleid. Voor een eenmalig entreebedrag van € 190,- en een jaarlijkse contributie van € 75,- mag je jezelf al lid noemen. Wel komt daar nog het jaarabonnement voor de golfbaan bij.

Vice-voorzitter Paul Hermans: ‘Omdat mensen geen aandeel of certificaat hoeven te kopen, is het lidmaatschap voor veel mensen te betalen. We zien dan ook heel wat mensen eens komen snuffelen, sommigen bevalt het en die blijven lid, maar we hebben toch zo’n tien tot vijftien procent verloop per jaar. Desondanks hebben ook wij een wachtlijst, zij het dat die niet zo lang is.’

GOLFCULTUUR

Voorzitter Ad Verhoeff en vice-voorzitter Paul Hermans kijken tevreden terug op de ontwikkeling van ‘hun’ golfclub.

In de tien jaar dat de vereniging bestaat zijn de meeste kinderziekten verdwenen. En daarmee verwijzen ze vooral naar het ontbreken van een golfcultuur in hun club, een gemis dat ze jarenlang voelden.

‘Het overgrote deel van de mensen die hier lid werden, kwam voor het eerst op een golfbaan. Zaken als etiquette en regels waren voor velen iets nieuws; mensen zagen er niet altijd de noodzaak van in, pasten nog wel eens eigen regels toe, en dat leidde weer tot irritaties en verhitte discussies op het terras na afloop.’

‘Maar dankzij het verbeterde spelniveau, een grotere kennis van de golfsport, competitiewedstrijden op en tegen andere clubs zijn dat soort zaken afgelopen.’

Voorzitter Ad Verhoeff: ‘Na de uitbreiding naar achttien holes, hebben we als bestuur gezegd: “Het is nu afgelopen met de vrijblijvendheid, er moet meer structuur komen in de club, we zijn strenger bij de wedstrijden.” Kortom, we zijn een echte golfclub geworden.’

Een vereniging die speelt op een baan die door anderen wordt geëxploiteerd, heeft het niet altijd gemakkelijk. Dat heeft de Bургolf-affaire van twee jaar geleden ons

geleerd. Daar stonden de partijen zo lijnrecht tegenover elkaar dat de Algemene Ledenvergadering van de NGF er aan te pas moest komen. En ook die kon niet voorkomen dat de exploitant de contracten met de bestaande verenigingen niet verlengde en nieuwe clubs oprichtte.

Zo heet wordt de soep ten oosten van Rotterdam niet gegeten.

Ad Verhoeff: 'Natuurlijk zijn er in het verleden wel eens moeilijke momenten geweest, maar de onderlinge verstandhouding wordt steeds beter. Er is over en weer meer begrip voor elkaar.' Het feit dat de huidige directeur van het 'Schap' tegenwoordig ook golft, heeft daar zeker toe bijgedragen.

Voorlopig hoeven beide partijen nog niet naar de onderhandelingsstafel, want het contract, dat telkens voor vijf jaar wordt gesloten, hoeft pas eind 2005 vernieuwd te worden.

TOEKOMST

Nu de basis en structuur van de club goed geregeld zijn - de club verwacht dit najaar de A-status te krijgen - is het bestuur bezig beleid te ontwikkelen voor de toekomst.

Voorzitter Ad Verhoeff: 'Daarvoor gaan we elk jaar met het

bestuur twee dagen in retraite. Dan bepalen we de plannen voor de korte en middellange termijn, vervolgens hebben we een *clubthanking*. Dat is een dag voor de alle actieve leden die in commissies zitten. 's Ochtends bepraten we de plannen en 's middags spelen we een wedstrijd. Als laatste wordt het beleid voorgelegd aan de Algemene Ledenvergadering. Voor de komende jaren staat de ontwikkeling van "prestatiegolf" bovenaan de agenda.'

'We zijn nu zeer actief bezig de jeugd op te leiden. We steken daar, met de pro's veel tijd en geld in. Ze krijgen lessen, we organiseren wedstrijden en we stimuleren dat ze aan landelijke competities meedoen, door ze bijvoorbeeld erheen te rijden. Dat werpt zijn vruchten af, aldus Paul Hermans, 'want het niveau stijgt.'

'Het is zelfs zo,' vult voorzitter Verhoeff aan, 'dat bij de clubwedstrijden de jeugd er met de prijzen vandoor gaat.' Die ontwikkeling, de verbetering van het spelniveau, moet zich, als het aan het bestuur ligt, in alle lagen van de club doorzetten.

Maar aan de andere kant zal ervoor gewaakt worden dat de balans tussen recreatief en prestatief spelen in evenwicht blijft. Dat is de belangrijkste uitdaging voor de komende jaren. De toekomst van de club ziet er goed en gezond uit. Er valt weinig meer te wensen, of het moet de aankoop van de baan zijn, waarvan de voorzitter stiekem wel eens droomt.

1. Hitland is een typische polderbaan, met op bijna elke hole veel water.

2. Groene paaltjes bakenen de beschermde natuurgebieden af, die onder geen beding betreden mogen worden.

3. Watervogels zijn overal op Hitland in groten getale te vinden.

ZOEKT en gij zult vinden

GOLFHISTORIE

DE NAAM

Van Rijckevorsel is een opmerkelijke naam voor een club, maar waar komt die vandaan? Het is niet zo dat de baan is aangelegd op gronden die voorheen eigendom waren van de familie Van Rijckevorsel, of die geschonken zijn door een Van Rijckevorsel.

Abram Van Rijckevorsel was een voorstaand Rotterdams zakenman in de eerste helft van de negentiende eeuw. Hij was een veelzijdig man, niet alleen succesvol in de handel, maar ook politiek actief als lid van de eerste en tweede kamer. Van Rijckevorsel heeft zelfs deel uitgemaakt van de Raad van State. De weg waar de golfclub oorspronkelijk aan lag, inmiddels is er een parallelweg tussen gekomen, heette de Abram van Rijckevorselweg.

GOLFPASPOORT

Om nieuwe leden goed op te vangen en ze een juiste begeleiding te geven hebben de club en professionals van golfschool Rinus Goor het golfpaspoort in het leven geroepen. Dit paspoort is een stappenplan dat via het GVB naar een NGF-handicap leidt. Beginnende golfers betalen eenmalig een bedrag van € 60,- (leden) en € 115,- (niet-leden) en krijgen daarvoor theorieonderricht, er worden wedstrijden georganiseerd waarbij ze een hapje en drankje krijgen en ze kunnen hun GVB-examen doen. Het systeem levert voor iedereen voordelen op. De golfers worden niet aan hun lot overgelaten, maar worden gestimuleerd hun spel te verbeteren, het spelniveau van de vereniging stijgt, de gevorderde spelers hebben geen last van 'loslopende beginners', en de pro's zijn verzekerd van werk.

Het clubhuis.

GOLFCLUB VAN RIJCKEVORSEL

Golfbaan Hitland
Blaardorpseweg 1
2911 BC Nieuwerkerk a/d IJssel

STARTTIJDEN: (0180) 31 71 88

ROUTE: Vanaf A16 afrit 25 Rotterdam-Centrum/Capelle a/d IJssel. Volg Capelle a/d IJssel, richting Nieuwerkerk a/d IJssel. U rijdt op de Abram van Rijckevorselweg, na rotonde vijfde straat rechts.

BEZOEKERSREGELING: Golfers met wit GVB zijn welkom.

GREENFEE: weekdays € 30,- weekend € 38,-

Zoeken en vergeefs zoeken zijn altijd de meest impopulaire bezigheden in golf geweest. Het zoeken naar de bal is na een lange worsteling haarfijn geregeld in regel twaalf. En het verloren raken in regel 27. Tot 1809 was niet duidelijk wat geoorloofd was tijdens het zoeken. Toen bepaalde de R&A: 'De speler wordt toegestaan zijn bal vóór de slag te zien'. Bijna de hele negentiende eeuw hield men zich aan deze regel. In 1899 breidde de R&A de regel uit met de bepaling dat niet meer gras dan nodig is weggenomen mocht worden om de bal te zien. De U.S.G.A. veranderde dit in 1946 en stelde vast dat de speler niet het recht had om bij de slag de bal te zien. De R&A nam deze regel over en het is zo gebleven, evenals de regel dat de ligging van de bal niet veranderd mag worden. Er was bij het maken van regels vaak een wisseling in initiatief tussen de Schotten en de Amerikanen. Sinds 1984 is volgens regel 12 het bewegen van de bal bij het zoeken toegestaan wanneer dit gebeurt in een 'abnormale terreinomstandigheid', of bij het verwijderen van bladeren die in een hindernis de bal bedekken. Van alle golfregels die in meer dan tweeënhalve eeuw gemaakt zijn, hebben die welke betrekking hebben op het verloren raken van de bal veruit de langste en meest gecompliceerde geschiedenis. Het zoeken naar de oplossing, de huidige regel 27, bleef moeilijk. Van 1775 tot 1968 was er een grote chaos in de betreffende regelgeving. Dit is geen wonder want het verloren raken van de bal was immers altijd een ingrijpende gebeurtenis. Het begon al met regel 8 van de eerste in 1744 gemaakte dertien regels: 'Terug naar de plek waar gespeeld werd en een slag in mindering voor de tegenstander'. Het begrip 'slag en afstand' werd snel door de drie belangrijkste clubs in Schotland toegepast. In 1775 werd het tijdrovende teruglopen door de heren te bezwaarlijk gevonden en zij lieten het begrip 'afstand' graag vervallen door voor te schrijven dat er een bal zo dicht mogelijk bij de plek waar de oorspronkelijke verloren ging, gedropt moest worden. Voor gezelligheidsgolfers is dit een herkenbare regel. Een jaar later bedacht The Burgess Golfers at Brunstfield Links een nóg snellere oplossing door te bepalen dat bij een verloren bal meteen de hole verloren was. Dezelfde club kwam vijftien jaar later weer tot inkeer en herstelde de straf van 'slag en afstand'. Dit namen de St. Andrew Golfers in 1812 over, maar toen met een nieuwe bepaling: 'De bal moet opgeteeld worden'. De 'verloren bal' heeft de gemoederen altijd beziggehouden: de toegestane vijf minuten zoektijd werd ingevoerd, tijdelijk veranderd in tien minuten, een onderscheid werd gemaakt tussen het in of buiten de baan verloren raken en het aantal strafslagen heeft van een tot drie gevarieerd. Het probleem van de 'afstand' werd in 1899 aangepakt door de invoering van de 'provisional' waarna eindelijk in 1968 de definitieve (?) regeling tot stand kwam. 'Zoekt en Gij zult vinden' gold niet alleen voor de bal maar ook voor het vinden van de juiste regelgeving. Zoeken doet dat nog steeds!